

Magyarország Alkotmánybírósága
Budapest,
Donáti utca 34-45.
1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/609-0/2016.
Érkezett:	2016 MÁRC 30.
Példány:	4
Melléklet:	1x1 + 3K3 db
Kezelőiroda:	71

SZEKSZÁRD JÁRÁSI BÍRÓSÁG	
Ügyirat száma:	40.075/2012
Érk.:	2016 MÁRC 21.
Példány: Mell.:
Érk. módja: postán, személyesen, faxon, e-mail-en	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az [REDACTED]; a továbbiakban: **Indítványozó**) jelen indítványhoz csatolt meghatalmazással (lásd I/1. számú melléklet) igazolt jogi képviselőnk útján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján, a 30. § (1) bekezdésében előírt törvényi határidőn belül az alábbi

alkományjogi panaszt

terjesztjük elő a Kúria Pfv.V.21.441/2015/2. szám alatti végzésével szemben.

I. KÉRELMEK

Indítványozó alkotmányjogi panaszt terjeszt elő az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján, amelyben kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdésének alkalmazásával

- állapítsa meg elsődlegesen a Kúria Pfv.V.21.441/2015/2. szám alatti végzésének az alaptörvény-ellenességét, és
- az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg a támadott végzés, mivel annak hatályosulása folytán Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme bekövetkezett, illetve Indítványozó részére jogorvoslati lehetőség nincsen biztosítva.

Indítványozó álláspontja szerint a végzés rendelkezései az Alaptörvény XVIII. cikkének (1) és (7) bekezdéseibe ütköznek.

II. BEFOGADHATÓSÁG

Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az Indítványozónak kell igazolnia. Az alábbiakban Indítványozó igazolni kívánja jelen ügyben való közvetlen és aktuális érintettségét, továbbá azt, hogy az alaptörvény-ellenes végzéssel szemben nincs mód jogorvoslati eljárás igénybevételére, valamint, hogy a végzést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség áll fenn, továbbá, hogy a végzés alaptörvény-ellenes rendelkezései alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket vetnek fel.

II/1. Az Indítványozó érintettsége

A fentieknek megfelelően előadjuk a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy Indítványozó 2015. július 13. napján felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúria részére a Szekszárdi Törvényszék 13.Gf.40.003/2015/7. szám alatt meghozott ítéletével szemben. A Kúria a jelen alkotmányjogi panaszban támadott és 2015. december 10. napján napján kelt végzésével Indítványozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította, tekintettel arra, hogy a Kúria álláspontja szerint a Pp. 271. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint a felülvizsgálattal érintett ügyben nincs helye felülvizsgálatnak, mivel a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték a hárommillió forintot nem haladja meg, illetve a felülvizsgálattal érintett per nem tartozik azon ügyek közé, amelyekre ezen értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik, így azon ügyek közé, amelyek ingatlan tulajdonjogára, vagy ingatlant terhelő jogra vonatkoznak, vagy ingatlanra vonatkozó jogviszonyból erednek, továbbá amelyek megállapításra irányulnak.

A Kúria előadta ebben a körben, miszerint „a jelen per nem tartozik azon perek körébe, amelyekre az értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik, ugyanis az ingatlan adásvételével kapcsolatos kártérítési igény, valamint az ingatlanra vonatkozó vállalkozási szerződésből eredő vállalkozói díj megfizetésére irányuló per nem ingatlan tulajdonára vagy ingatlant terhelő jogra vonatkozik és nem tekinthető ingatlanra vonatkozó jogviszonyból eredőnek sem, mivel ebbe a körbe azok a perek tartoznak, amelyek az ingatlan jogi helyzetét befolyásolják. Nem kerülhet sor a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálására azon az alapon sem, hogy a per megállapításra irányul, mivel a felperes által előterjesztett megállapítási kérelem valójában csupán a vele együtt előterjesztett marasztalási igény jogalapját képezi. Mindezekre figyelemmel a keresettel érvényesített követelés esetében a Pp. 271. § (2) bekezdésében megfogalmazott a hárommillió forintos korlátozás alól kivételt biztosító szabály nem alkalmazható. Miután pedig a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték 2.334.000 forint, a jogerős ítélet ellen a Pp. 271. § (2) bekezdése értelmében felülvizsgálatnak nincs helye.”.

Álláspontunk szerint a Kúria végzése Indítványozónak az Alaptörvény XVIII. cikkének (1) és (7) bekezdéseiben a bírósághoz forduláshoz és tisztességes tárgyaláshoz való jogát súlyosan sérti, tekintettel arra, hogy a Kúria a bírósághoz forduláshoz és a tisztességes tárgyaláshoz való jog által biztosított alkotmányos jog tartalmával ellentétesen nem bírálta el Indítványozó felülvizsgálati kérelmét annak ellenére, hogy a felülvizsgálati kérelemmel érintett jogvita egyértelműen ingatlanra vonatkozó jogviszonyból származó igény érvényesítésére irányult, illetve Indítványozó keresete egyértelműen tartalmazott megállapítás iránti kérelmet is. Ennek megfelelően határozott álláspontunk szerint a Pp. 271. § (2) bekezdésében foglalt, értékhatártól független felülvizsgálatot engedélyező rendelkezések alapján – az alább részletesen kifejtettek szerint – egyértelműen szükséges lett volna a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása.

II/2. A jogorvoslati lehetőség hiánya

Tekintettel arra, hogy a Kúria végzése ellen jogorvoslatnak nincs helye, ennek megfelelően az abban foglalt alaptörvény-ellenes rendelkezések vitatására kizárólag a jelen alkotmányjogi panasz útján van lehetőség Indítványozó részére.

II/3. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Előadjuk továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy álláspontunk szerint – a később kifejtetteknek megfelelően – a hivatkozott végzés rendelkező része, illetve annak indokolása

alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel, tekintettel arra, hogy a végzés rendelkezései súlyosan sértik Indítványozó bírósághoz forduláshoz, illetve tisztességes tárgyaláshoz való jogát, illetve a jogbiztonság – jogállamiság részét képező – alkotmányos elvét is sérti, mivel a Kúria végzésében álláspontunk szerint a Pp. 271. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésbe ütköző módon utasította el Indítványozó felülvizsgálati indítványát, tekintettel arra, hogy a felülvizsgálati kérelemmel érintett jogvita tárgya egyértelműen ingatlanra vonatkozó jogviszonyból (ingatlan adásvételi szerződés) származó igényérvényesítésre vonatkozik, illetve az egyik kereseti kérelem a perbeli ingatlan adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítására vonatkozik. Álláspontunk szerint a Kúria végzése ennek megfelelően súlyosan sérti a jogbiztonság elvét, illetve Indítványozó a bírósághoz forduláshoz, illetve a tisztességes tárgyaláshoz való jogát.

Fentiekre tekintettel megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság *hatásköre* a végzés rendelkezéseinek alkotmányossági felülvizsgálatára az Abtv. 26. § (1) bekezdésére tekintettel *fennáll*, az esetleges indítvány az Indítványozó alkotmányjogi panasa emiatt vitathatatlanul befogadható.

Az alkotmányjogi panasz befogadhatósága vonatkozásában kialakított Alkotmánybírósági gyakorlat vonatkozásában előadjuk, hogy az Alkotmánybíróság 3010/2014. (II. 11.) AB végzésében egyértelműen rögzítette, hogy „[20] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadhatja be [21] Az Abtv. 27. §-a szerinti panasz érdemben akkor bírálható el, ha az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogai sérelmét állítja.”

Előadjuk ebben a körben a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy az Abtv., illetve Alkotmánybíróság ügyrendjének rendelkezései, továbbá az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata alapján az alkotmányjogi panasz lényege és célja az Alaptörvényben biztosított jogok védelme. **Tehtetttel arra, hogy a támadott végzésben szereplő döntésben a Kúria egyértelműen megsérti Indítványozó alkotmányos alapjogát, illetve a jogsértés alapvető alkotmányos jelentőségű kérdést vet fel, álláspontunk szerint a végzés vonatkozásában előterjesztett alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételei egyértelműen fennállnak.**

III. Az Indítványozó kérelmében foglaltak részletes indokolása

III/1. Tényállás

Előadjuk a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy a Kúria jelen alkotmányjogi panasszal támadott végzésében (**2. számú melléklet: végzés**) az Indítványozó által a Kúria részére előterjesztett felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította. Végzésének indokolásában a Kúria előadta, hogy a felülvizsgálati kérelemmel érintett per nem tartozik a Pp. 271. § (2) bekezdésében meghatározott peres eljárások közé, mivel a per az ingatlan jogi sorsát nem befolyásolja, illetve az előterjesztett megállapítási igény csupán az előterjesztett marasztalási igény jogalapját képezi. Határozott álláspontunk szerint ugyanakkor az előterjesztett felülvizsgálati kérelem egyértelműen ingatlanra vonatkozó jogviszonyból (ingatlan adásvételi szerződés) származik, illetve egyértelműen tartalmaz megállapításra vonatkozó kereseti kérelmet, amelynek megfelelően álláspontunk szerint egyértelműen beletartozik a Pp. 271. § (2) bekezdésében meghatározott ügyek közé.

tervlapjának átdolgozásával készített alaprajz volt, melyen a tervezett lakás alapterülete 60,62 m² alapterülettel szerepel.

2011. október hónapjában [REDACTED] [REDACTED] elkészítette és építési engedélyezés céljából benyújtotta az elsőfokú építési hatósághoz az ingatlanra vonatkozó tervdokumentációt, amelyben a tetőtéri ingatlan hasznos alapterületeire az OTÉK szerinti értékeket szerepeltetve 51,22 m² alapterületet tüntetett fel az átalakulás előtti állapotok rögzítése során, illetve az átalakulás utáni állapotok vonatkozásában 58,23 m²-ben határozta meg a bővített alapterületet azzal, hogy e felett kerül az ingatlan erkélye kialakításra.

Az Indítványozó által benyújtott használatbavétel-bejelentést Szekszárd Megyei Jogú Város Jegyzője 2011. november 3. napján kelt határozatában vette nyilvántartásba, melynek során VII.1595-1/2011. számú határozatában az ingatlan hasznos alapterületét 51,22 m²-ben állapította meg.

I. rendű és III. rendű alperesek ezt követően értesültek az ingatlan OTÉK szerinti alapterületi értékéről, illetve ezt követően I. rendű alperes [REDACTED] [REDACTED] megbízta az ingatlan felmérésével, aki az ingatlan nettó alapterületét 48,4 m²-ben, bruttó alapterületét pedig 70,08 m²-ben határozta meg.

Felek ezt követően III. rendű alperes ügyvédi irodájában 2011. november 15. napján egyeztettek egymással, amelynek eredményét összegző jegyzőkönyvben rögzítették. A jegyzőkönyvben foglaltak szerint felek rögzítették, hogy felperes, mivel már konkrét lépéseket tett az ingatlan átminősítése érdekében, nem kíván elállni a megkötött előszerződésektől, illetve megbízási szerződéstől. I. rendű alperes azonban 1.860.767,- Ft összeggel kívánta csökkenteni az adásvételi előszerződésben rögzített vételárat, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a kieső 9,4 m² alapterületnek megfelelően szükséges a vételár leszállítása. Felek az egyeztetést követően megállapodtak, miszerint az adásvételi előszerződésben rögzített 11.250.000,- Ft vételárat 1.500.000,- Ft összeggel csökkentik, amelynek eredményeként az ingatlan vételárát 9.750.000,-Ft-ra mérsékeltek az előszerződés szerinti bruttó 1.500.000,- Ft vállalkozási díj változatlanul hagyása mellett.

Felek ezt követően III. rendű alperes okiratszerkesztése mellett 2011. december 20. napján adásvételi szerződést, vállalkozási szerződést, illetve egy további megállapodást kötöttek egymással. Az adásvételi szerződésben a felek rögzítették, hogy I. rendű alperes az ingatlant a szerződéskötés előtt megtekintett és az I. rendű alperes megbízottja által készített felmérés alapján (51,22 m² hasznos és 70,06 m² bruttó alapterület mellett, a szerződés 1. és 2. számú mellékleteiben részletesen rögzített műszaki állapotban vásárolja meg.

Az adásvételi szerződéssel egyidejűleg megkötött vállalkozási szerződés felek a mosdó és a WC helyiségből fürdő kialakítására, az étkező-előtérből tároló leválasztására, az északi szoba két fél szobára történő megosztására, a főbb szerkezeti változtatások körében álló ablak elhelyezésére, az étkezőre teraszajtó, álló ablakok, a nappali erkély kialakítására, a belső válaszfalak módosítására, ajtók elhelyezésére, a fürdőszoba kialakítására, illetve a konyhabútor elkészítésének opcionális lehetőségére vonatkozóan kötötték meg. A vállalkozási díjat a felek fix összegben, átalánydíjazás mellett bruttó 1.200.000,- Ft összegben határozták meg. A szerződéskötéskor I. rendű alperes egy további megállapodás alapján 300.000,- Ft összeget egyéb költségek jogcímén fizetett meg felperes részére.

Ezt követően az ingatlanok műteremből lakássá történő átminősítésére 2011. november 9. napján, illetve I. rendű alperes tulajdonjogának bejegyzésére adásvétel jogcímén 2011. december 22. napján került sor, az átalakítást követően elkészült lakás műszaki átadás-átvételére pedig 2012. január 31. napján került sor.

Ezt követően Indítványozó jogi képviselője útján 2012. szeptember 4. napján tájékoztatta I. rendű alperest arra vonatkozóan, hogy a 2011. december 20. napján megkötött adásvételi szerződést a vételár tekintetében érvénytelennek tekinti, egyúttal közölte a szerződés megtámadását. Felhívta I. rendű alperest 1.500.000,- Ft vételár megfizetésére, továbbá a vállalkozási szerződés alapján további nettó 695.000,- Ft vállalkozói díj megfizetésére. Indítványozó emellett III. rendű alperest nyilatkozattételre hívta fel a kárfelelőssége és helytállási kötelezettsége elismerésére arra hivatkozva, hogy a tulajdonjog átruházása vonatkozásában III. rendű alperes eljárási és jogi tájékoztatása folytán a végleges adásvételi szerződés megkötésével kár érte, illetve a III. rendű alperes téves tájékoztatása vonatkozásában lényeges tévedésben volt.

Ezt követően Indítványozó kereseti kérelmet terjesztett elő a Szekszárdi Járásbíróság előtt, elsődlegesen kérve annak megállapítását, hogy a 2011. december 20. napján megkötött adásvételi szerződés és a 2011. november 5. napján elkészült jegyzőkönyv a Ptk. 210. §-ában foglalt rendelkezésekbe ütközik, állapítsa meg, hogy az I. rendű alperes által megfizetendő vételár 11.250.000,- Ft összegű, a Ptk. 237. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazása mellett.

Indítványozó keresetében kérte továbbá a Járásbíróságot, hogy I. és II. rendű alpereseket kötelezze egyetemlegesen 1.500.000,- Ft tőke és annak 2012. január 15. napjától számított késedelmi kamatának megfizetésére az I. rendű alperes vonatkozásában a Ptk. 365. § (1) bekezdése alapján vételár megfizetése jogcímén, II. rendű alperes vonatkozásában a Ptk. 318. § és 339. § (1) bekezdése alapján kártérítés jogcímén. Kérte tovább a Járásbíróságot, hogy kötelezze I. rendű alperest 834.000,- Ft tőke és annak késedelmi kamatainak megfizetésére a Ptk. 389. § és 339. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően vállalkozói díj jogcímén.

A Járásbíróság Indítványozó keresete vonatkozásában megállapította, hogy I. rendű alperes a régi Ptk. 208. § (5) bekezdése alapján az előszerződés alapján a végleges adásvételi szerződés megkötését kizárólag arra való tekintettel tagadhatja meg, hogy ha a szerződés megkötését követően elállásnak, vagy felmondásnak lenne helye. Mivel az Indítványozó és az I. rendű alperes között létrejött előszerződés elállásra, vagy felmondásra lehetőséget nem tartalmazott, a régi Ptk. 208. § (6) bekezdése alapján a régi Ptk. 369-370. §-aiban foglaltak szerint lett volna helye elállásnak. A Járásbíróság megállapítása szerint a hivatkozott rendelkezésekben foglalt körülmények nem álltak fenn, ennek megfelelően a felek viszonyában a III. rendű alperes részéről adott jogi tájékoztatással szemben I. rendű alperesnek sem a szerződéstől való elállásra, sem annak felmondására nem lett volna lehetősége.

A Járásbíróság a fentiek mellett megállapította, hogy ugyan a III. rendű alperes által az elállás vonatkozásában adott jogi tájékoztatás téves volt, azonban az nem eredményezett lényeges körülmény vonatkozásában tévedést, ennek megfelelően felperesnek az érvénytelenséggel kapcsolatos kereseti kérelmét elutasította.

A Járásbíróság a felperes által a pótmunkák díja, illetve annak járulékai iránt előterjesztett kereseti kérelme vonatkozásában megállapította, hogy a konyhai mosogató, illetve a

mosogatógép csatlakozás kialakításával, a fürdőszoba csempézésével, a belső ablakkönyöklők, a sötétítő rolók, a burkolat váltósínek elhelyezésével, a nagyméretű kerámialapok leragasztásával, valamint a kishabák laminált padló burkolásával, a klíma felszerelésével felperes az átalánydíjas vállalkozási szerződés szerinti tartalmat valósította meg, illetve a villanszerelési munkák körében nem bizonyított a vállalkozási szerződéstől eltérő tartalomtól eltérő felperesi többletteljesítés, a festési munkák körében pedig a festék téves kikeverése folytán szükséges újbóli falfestés elvégzése nem pótmunka, hanem a helytelen vállalkozói kivitelezésből eredő újból elvégzendő munka volt.

Az ítélet ellen felperes, illetve III. rendű alperes nyújtottak be fellebbezést.

A másodfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott arra, hogy a vételárral kapcsolatos tévedés nem minősül lényegesnek, mivel a vételárral kapcsolatos tévedése, mint a szerződés lényeges elemével kapcsolatos tévedés mindenképpen lényegesnek minősül. A másodfokú bíróság ugyanakkor arra hivatkozott, hogy a Ptk. 208. § (5) bekezdése alapján I. rendű alperesnek a mintegy 9 m² különbséget jelentő hasznos alapterület változás ténye alapján a Ptk. 305. § (1) és (3) bekezdései, illetve 306. § (1) bekezdés b) pontja alapján, mivel a négyzetméter eltérés sem kijavítással, sem kicseréléssel nem lenne korrigálható, ezért I. rendű alperes megfelelő árleszállítás igénye mellett, választása szerint elállási jogot is gyakorolhatna, mivel a jelentős alapterület eltérés jelentéktelen hibának nem lenne minősíthető.

Tekintettel arra, hogy Indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság a tényállást részben tévesen vette fel, illetve helytelen jogi következtetésre jutott, Indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő határidőben a Kúria részére.

A Kúria azonban a jelen alkotmányjogi panasszal támadott végzésével hivatalból elutasította Indítványozó felülvizsgálati kérelmét, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem alapjául szolgáló ügy nem befolyásolja az ingatlan jogi sorsát, ennek megfelelően nem tartozik bele az ingatlanra vonatkozó jogviszonyra vonatkozó perek csoportjába, illetve a megállapításra vonatkozó kérelem csupán a marasztalási kereseti kérelmek jogalapját szolgálja.

Indítványozó határozott álláspontja szerint a Kúria tévesen állapította meg, miszerint a felülvizsgálati kérelem alapjául szolgáló eljárás nem ingatlanra vonatkozó jogviszonyból származik, mivel a felülvizsgálati kérelem alapját egyértelműen egy ingatlan adásvételi szerződés képezte, amellyel összefüggésben határozott kereseti kérelem került előterjesztésre, illetve emellett határozott kereseti kérelem került előterjesztésre az ingatlan adásvételi szerződés alapján megfizetett vételár leszállítására, illetve visszafizetése iránt, amely kereseti kérelmek álláspontunk szerint egyértelműen beletartoznak a Pp. 271. § (2) bekezdésében meghatározott pertípusok közé.

A Pp. 271. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján:

„(2) Nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyekben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték, illetve annak a 24. §, valamint 25. § (3) és (4) bekezdése alapján, továbbá a 25. § (3) bekezdésének az egyesített perekre történő megfelelő alkalmazásával megállapított értéke a hárommillió forintot nem haladja meg. Ez az értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik a sérelemdíj iránt indított perekre, a 23. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint a 24. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott ügyekre, valamint azokra az

ügyekre, amelyek ingatlan tulajdonára vagy ingatlant terhelő jogra vonatkoznak, vagy ingatlanra vonatkozó jogviszonyból erednek, továbbá valamennyi olyan ügyre, amely megállapításra irányul.”

Határozott álláspontunk szerint ennek megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett ügy egyértelműen beletartozik a fenti peres eljárások közé, tekintettel arra, hogy egyértelműen ingatlanra vonatkozó jogviszonyból eredő igényeket tartalmaz, mivel egyrészt a per tárgyát képező ingatlan adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítására irányul, illetve emellett az ingatlan vételárának leszállítására, illetve a leszállított rész visszafizetésére irányuló kereseti kérelmet is tartalmaz, amely álláspontunk szerint egyértelműen ingatlanra vonatkozó jogviszonyból származó igénynek minősül, illetve amely eljárás egyértelműen megállapításra is irányul.

Előadjuk ennek megfelelően a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy határozott álláspontunk szerint – az alább részletesen kifejtetteknek megfelelően – a Kúria alaptörvény-ellenes módon utasította el Indítványozó felülvizsgálati kérelmét, illetve alaptörvény-ellenes módon állapította meg, hogy a felülvizsgálati kérelem alapjául szolgáló jogvita nem minősül ingatlanra vonatkozó jogviszonyból származó jogvitának, illetve nem tartozik bele a megállapítás iránti perekre vonatkozó kivételek közé annak ellenére, hogy a Pp. hivatkozott rendelkezése alapján a kivételek valamennyi olyan ügyre vonatkoznak, amely megállapításra irányul.

Eladjuk továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy határozott álláspontunk szerint a Kúria végzése alaptörvény-ellenes rendelkezést tartalmaz azon okból kifolyólag is, mivel a végzés csupán a kártérítési kereseti kérelemre hivatkozik, azonban a kártérítési kereseti kérelem csupán másodlagosan került előterjesztésre I. rendű alperes vonatkozásában, azzal, hogy Indítványozó elsődlegesen az ingatlan adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelme mellett elsődlegesen vételár és csupán másodlagosan kártérítés jogcímén kérte visszafizetni az ingatlan vételárának egy részét.

III/2. A végzés alaptörvény-ellenessége

Előadjuk a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy Magyarország Alaptörvényének Szabadság és Felelősség fejezete XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján „*mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el*”. Ennek megfelelően mindenkinek joga van ahhoz, hogy valamely perben (1) törvény által felállított, (2) független és (3) pártatlan bíróság, (4) tisztességes és nyilvános tárgyaláson bírálja el. Megjegyzendő, hogy az Alaptörvény e rendelkezések tekintetében kifejezetten tartalmazza a „*tisztességes*” kifejezést (a korábbi szövegben az „*igazságos*” kitétel szerepelt).

A tisztességes eljárás elemei közé a fentieknek megfelelően a törvény előtti egyenlőség, a védelemhez való jog, a visszaható hatály tilalma és a jogorvoslathoz való jog tartozik. A tisztességes eljárás alapvető szabályai az Alaptörvényben, valamint a polgári perrendtartás és a büntetőeljárás törvény szabályai között találhatóak alapvető szintű rendelkezések formájában.

A tisztességes eljárásról való jog vonatkozásában megjegyezzük, hogy az Alkotmánybíróság egyértelműen megállapította, miszerint a tisztességes eljárásról belül a bírósághoz fordulás jogának egyik fő feladata az anyagi igazság érvényre juttatása. Az Alaptörvény a bírósági eljárásról jogot biztosít, viszont nem garantálja azt, hogy annak végeredménye minden esetben helyes lesz. Ahhoz, hogy a végeredmény helyes legyen, az Alaptörvény további eljárási garanciát biztosít: alkotmányos jogot a jogorvoslathoz (*"Az Alkotmány az anyagi igazság érvényesülésére éppúgy nem biztosít (nem biztosíthat) alanyi jogot, mint ahogy arra sem, hogy egyetlen bírósági ítélet se legyen törvényt sértő. Ezek a jogállam céljai és feladatai, amelyek megvalósulása érdekében megfelelő – elsősorban eljárási garanciákat nyújtó – intézményeket kell létrehozni, és az érintett alanyi jogokat garantálnia. Az Alkotmány tehát az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges és az esetek többségében alkalmas eljárásra ad jogot. Az Alkotmány a bírósági eljárásról biztosít alanyi jogot, s nem azt garantálja, hogy annak eredménye minden esetben helyes lesz."* (9/1992. (I.30.) AB hat. ABH 1992. 59., 65.). A tisztességes eljárásról való jog egyik legfontosabb tartalma a megfelelő eljárási garancia biztosítása.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában fellelhető, hogy a tisztességes eljárás megvalósulásához szükséges elemeket nem lehet egyértelműen, elvont módon felsorolni, mert sok esetben az eljárás egésze ad választ arra, hogy azoknak a követelményeknek megfelelnek-e vagy sem.

Az 1989. évi Alkotmány 57. § (1) bekezdése igazodik a nemzetközi mintákhoz, amelyben kifejti a tisztességes eljárásról való jog alapvető tartalmát (*"A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelezéseit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el."*). Ezen nemzetközi minták alapjául a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya (PPJE) 14. cikk 1. pontja, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményének (EJEE) a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) által gyakran alkalmazott 6. cikk 1. pontja szolgál. (PPJE 14. cikk 1. pont: *"A bíróság előtt mindenki egyenlő. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelezéseit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el."*; továbbá EJEE 6. cikk 1. pont: *"Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően."*) Az Európai Unió Alapvető Jogok Kartájának 47. cikke a két egyezményvel egybe hangzóan mondja ki a tisztességes eljárás követelményét, ami az EU Bírósága előtti eljárást tesz lehetővé: *"Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz. Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja."*

Az Alkotmánybíróság emellett 6/1998 (III.11.) AB határozatában megállapította, hogy a tisztességes eljárás alapjoga nem egyszerűen a tárgyalással kapcsolatban megfogalmazott alapjog, hanem annál tágabb. A tisztességes eljárás nem egyszerűen az eljáró bíróság és a tárgyalás egyik vonása, hanem olyan garanciális tartalmú, alapjogi szintű alkotmányossági követelmény: *"[...] olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni."* (6/1998 (III.11.) AB határozat).

Az Alkotmánybíróság által értelmezett tisztességes eljárás vonatkozásában fontos megjegyezni, hogy az irányadó alkotmánybírósági gyakorlat alapján (19/2009. (II. 25.) AB határozat, 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95.) a **tisztességes eljárás, vagy „fair trial” olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és valamennyi körülményeinek együttes mérlegelésével, figyelembevételével lehet csupán megítélni, annak vizsgálata során nem elegendő csupán a vonatkozó eljárási szabályok mérlegelése. Ennek megfelelően a vizsgálendő eljárás akár az eljárásra vonatkozó összes részletszabály betartása esetén is minősülhet „méltánytalannak”, vagy „igazságtalannak”, avagy „nem tisztességesnek”. Több alkotmánybírósági döntés rámutatott ugyanis, hogy az eljárás tisztessége olyan minőség, amely az eljárás egészének, azaz az eljárással kapcsolatos valamennyi vonatkozó szabály és körülmény együttes figyelembevételével ítélni lehet meg.**

Ennek megfelelően előadjuk, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog alapelvének konkrét tartalmát képező jogosítványok nem minden esetben nevesíthetők, azonban a tisztességes eljáráshoz való jog vonatkozásában egyetlen esetben sem lehet eltekinteni a megfelelő eljárási garanciák biztosításától, illetve a felek eljárás során biztosítandó egyenlőségétől.

Előadjuk a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy álláspontunk szerint a Kúria jelen alkotmányjogi-panasszal támadott végzése a fentiekben előadottakra is tekintettel alaptörvény-ellenes rendelkezést tartalmaz, tekintettel arra, hogy a felülvizsgálati kérelmet egyértelműen a Pp. 271. § (2) bekezdésében biztosított felülvizsgálati lehetőség ellenére utasította el hivatalból. Álláspontunk szerint ennek megfelelően a Kúria végzése súlyosan sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, illetve a bírósághoz fordulás jogát.

Előadjuk továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy az Alkotmánybíróság a fentiek mellett egyértelműen megállapította, hogy adott esetben az eljárási garanciák hiánya egyértelműen sérti nem csak a tisztességes eljáráshoz való jog alapelvét, de a jogállamiság követelményét is (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, 4/1998. (III. 1.) AB határozat).

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint: *„Magyarország független, demokratikus jogállam.”* Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság is kifejtette számos határozatában, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság.

Az Alkotmánybíróság a 9/1992. (I. 30.) AB határozatban, illetve az illetve 31/2007. (V. 30.) AB határozatában kimondja, hogy *„a jogbiztonság az állam - s elsősorban a jogalkotó - kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.”*

A fentieknek megfelelően álláspontunk szerint a Kúria támadott végzése súlyosan sérti a jogállamiság részét képező jogbiztonság alkotmányos elvét is, tekintettel arra, hogy a Kúria végzésében az ingatlanra vonatkozó jogviszonyból származó, illetve megállapítási kereseti kérelmet is tartalmazó ügyben hivatkozott arra, miszerint az ügy nem minősül ingatlanra vonatkozó jogviszonyból származó jogvitának. Előadjuk ennek megfelelően, hogy álláspontunk szerint a jelen alkotmányjogi panasszal támadott végzés súlyosan sérti Indítványozó bírósághoz forduláshoz, illetve tisztességes eljáráshoz való jogát, továbbá a jogbiztonság alapelvét is.

IV. ÖSSZEGZÉS

A végzés rendelkezéseinek vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható, hogy Indítványozó az Abtv. által megkövetelt érintettség feltételeinek eleget tesz, ennek megfelelően a jelen indítvány befogadható, így az Abtv. 26. § (1) bek.-e szerint indítvány benyújtására jogosult.

A fentiekben előadottaknak megfelelően álláspontunk szerint a végzés sérti az Alaptörvény XVIII. cikkének (1) és (7) bekezdéseit, ennek megfelelően a végzés alaptörvény-ellenessége megállapítható.

V. ZÁRÓ MEGJEGYZÉSEK

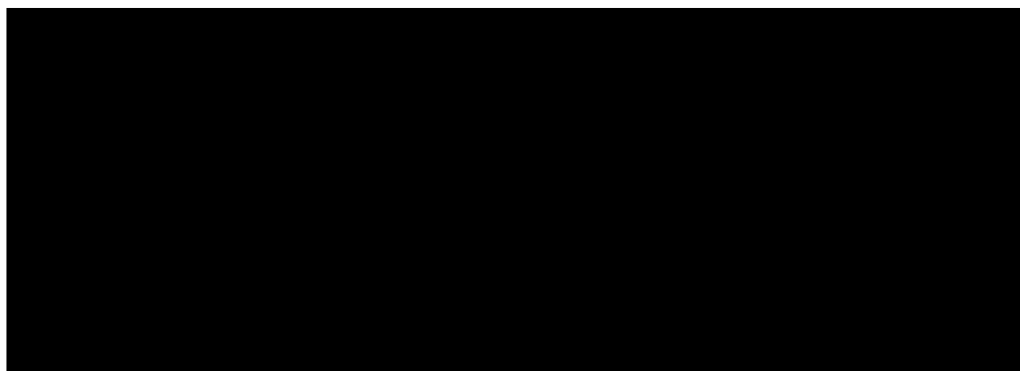
Figyelemmel a 22/2012. (V.11.) AB határozat és a 13/2013. (VI.17.) AB határozat tartalmára, jelen alkotmányjogi panaszban hivatkozás történik a Tisztelt Alkotmánybíróság korábbi határozataira is az Alaptörvény azon rendelkezései vonatkozásában, amelyek tartalmukban és kontextusukban nem térnek el az 1949. évi XX. törvényben írtaktól.

A Tisztelt Alkotmánybíróság kizárólagos hatáskörét és illetékességét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapozza meg.

Az Alkotmánybíróság eljárása az Abtv. 54. § (1) bekezdése értelmében illetékmentes.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel indítványozó előadja, hogy a jelen alkotmányjogi panasz, illetve a panaszban foglalt személyes adatok nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Kelt: Budapest, 2016. március 18. napján

Melléletek:

- 1. számú melléklet:** a jogi képviselőnek az alkotmányjogi panasz előterjesztésére szóló meghatalmazása
- 2. számú melléklet:** a Kúria Pfv.V.21.441/2015/2. szám alatt meghozott végzése